

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת תצוה

ברכת מזל טוב חמה ולבבית
לאברך החשוב ברוך הכשרונות
האוחז בעט סופר מהיר

הר"ר **חיים שלמה פרידמאן** הי"ו
לרגל שמחת הולדת בנו למזל"ט

יזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים
ולהכניסו בבריתו של אברהם אבינו
בעיתו ובזמנו

המברכים
מערכת דברות קודש

©

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לרגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

תוכן הענינים

פרשת תצוה

דעוא דרעוין שב"ק תצוה תשפ"ב - עיה"ק טבריא תוכב"א.....ג

דעוא דרעוין שב"ק תצוה - שבת זכור תשפ"ג.....ז

שב"ק פר' תרומה תשפ"ד

קידושא רבא בצפרא דשבתא.....י

דעוא דרעוין.....יא

שיחות קודש

סיום מסכת ברכות במסגרת שיעור העמוד היומי - דרשו.....טז

תולדותיהם של צדיקים

הרה"ק רבי דוד מדינוב זי"ע.....יז

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל.....יז

פרשת תצוה

על י"ב אבנים הללו היו כתובים שמות האבות אברהם יצחק יעקב ושכמי ישרון. וכסדר הזה היו כתובים ראובן א' על אודם, שמעון ב' על פטרה, לוי רה"ם על ברקת, יהודה י' על נופך, יששכר צ' על ספיר, זבולן ח' על יהלום, דן ק' יע"ק על לשם, נפתלי ב' על שבו, גד שבט"י על אחלמה, אשר יש"ר על תרשיש, יוסף ו"ן על שהם, בנימין על ישפה, הרי לך בכל אבן ואבן ששה אותיות להורות כי ששת ימי המעשה תלויים בי"ב שבטים.

והיו באבני חושן ע"ב אותיות כי י"ב פעמים ששה הם ע"ב והם כנגד ע"ב אותיות של השם הגדול להורות בזה קיום העולם שנברא בע"ב שעות שהרי העולם נברא ביום שנאמר (בראשית ב ד) ביום עשות ה' אלוקים ארץ ושמים, וששת ימי המעשה ע"ב שעות יש בהם י"ב שעות בכל יום, וזהו שאמר הכתוב (תהלים פט ג) כי אמרתי עולם חסד יבנה כמנין חס"ד, ולמדנו מזה שהעולם שנברא בע"ב

ועשית חושן משפט וגו'. ומלאת בו מלואת אבן ארבעה מורים וגו' (שמות כח טו,יז). ופירש רש"י, על שם שהאבנים ממלאות גומות המשבצות המתוקנות להן, קורא אותן בלשון מלואים.

הדגל מחנה אפרים (בפרשתן ליקוטים בפסוק ואתה תצוה) כתב שקיבל מאא"ז הבעל שם טוב זי"ע, שבכל אות מהכ"ב אותיות שבתורה, יש כל הכ"ב אותיות, והיינו ע"י המילואים, והמילואים המילואים, לדוגמא אות א' המילוי הוא אל"ף, ומילואים אלו גם להם יש מילוי, א'-אל"ף, ל'-למ"ד, ה'-פ"א, וכן הלאה. והכהן המלבש ברוח הקודש השואל, אחר שציוה ה' שיהיו כל הכ"ב אותיות באורים ותומים, והיו מאירין האותיות עם מילואין שלהן ג"כ, ועפ"י מפרש כי זה הוא כוננת הפסוק 'אבני שהם ואבני מילואים'.

הרבינו בחיי (שם כח טו) כתב, ומפתח שמות י"ב שבטים על י"ב אבנים, ומלבד י"ב שבטים שהיו כתובים

שעות מתקיים בזכות השבטים שבהם ע"ב אותיות. ודע כי נמצא כתוב בספרי חכמת הטבע כי כל האבנים היקרות שהם עקריות ושרשיות אינן אלא י"ב, והם אבות לכל שאר האבנים, מיניהם ענפיהן ותולדותיהן.

ולפי דבריו יש לומר שנקראו אבני מלואים, שנתמלאו כל שבט ושבט לו' אותיות, ע"י שהיה חקוקים בהם בנוסף לשמות השבטים השמות של האבות הקדושים ושבטי ישורון, וע"י תוספות זו התמלא כל שבט לו' אותיות.

ובעת ע"פ דבריו של הרבנו בחיי יש לומר, שעבודת הכהן בעת שנשא עליו את אבני החושן עם שמות השבטי י-ה, היה להשפיע על כל יהודי ויהודי מעלתו הרמה, שאנו בני אברהם יצחק ויעקב, וכל שבט ושבט יש להם את אותו חלק בבריאת העולם בלי שינוי בין אחד לרעהו, ושירגישו שהם שלמים בכל בלי שום חסרון, ועל ידי כן לא יקנאו אחד בשני, ויהיו כולם מאוחדים באבני החושן. וזה היה חלק מעבודת הכהנים בבית המקדש, להשפיע על כל יהודי בהגיעם לבית המקדש, שידע את ערך חשיבותו וגודל מעלתו.

ולכך אנו רואים שהקרבן הראשון שהביאו הכהנים בשבעת ימי

המילואים היה פר, ומפרש רש"י (שמות כט א) פר אחד - לכפר על מעשה העגל שהוא פר. והנה צריכים להתבונן למה היה צריך אהרן כפרה על מעשה העגל, הלא אהרן עשה את כל מה שביכולתו למנוע מהם את חטא העגל, כמו שנאמר (שם לב ב) ויאמר אליהם אהרן פרקו גומי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם ובנותיכם והביאו אלי. ומפרש רש"י, אמר אהרן בלבו, הנשים והילדים חסים בתכשיטיהן, שמא יתעכב הדבר, ובתוך כך יבא משה, והם לא המתינו ופרקו מעל עצמן. ובהמשך הפרשה כתיב (שם פסוק ה) וירא אהרן ויבן מזבח לפניו ויקרא אהרן ויאמר חג לה' מחר. ומפרש רש"י, ויבן מזבח- לדחותם. ויאמר חג לה' מחר- ולא היום, שמא יבא משה קודם שיעבדוהו. וכתב רש"י עוד, ראה ואמר מוטב שיתלה כי הסרחון ולא בהם, ועוד ראה ואמר, אם הם בונים את המזבח, זה מביא צרור וזה מביא אבן ונמצאת מלאכתן עשויה בבת אחת, מתוך שאני בונה אותו ומתעצל במלאכתי, בין כך ובין כך משה בא. חג לה'- בלבו היה לשמים, בטוח היה שיבא משה ויעבדו את המקום.

ועב"ז אנו רואים שבכל זאת נענש אהרן על חטא העגל כמו

וזה אנו צריכים לדעת שאנו כולם משפיעים, בין אם אנו מכוונים להשפיע וגם כשאנו מכוונים להשפיע אנו משפיעים. כשיהודי מגיע בזמן לתפילה, ובאופן הנעלה יותר שמגיע לפני התפילה, וכשמתחילים להתפלל הוא מוכן ומזומן להתפלל, זה משפיע על היהודי השני שגם הוא ירצה להגיע בזמן לתפילה, וזה השפעה אפילו כשאנו מכוון להשפיע. וכן כשהוא לא מדבר באמצע התפילה, ומתפלל מיט' א' גשמאק' זה משפיע שגם עוד יהודי יחשוב לא לדבר באמצע התפילה, ולהתפלל כראוי וכיאות.

ובאותו דבר לפעמים ר"ל אנו משפיעים לרע, כשאנו מאחרים לתפילה, ומדברים באמצע התפילה, זה מביא לקרירות בכל ענין התפילה וד"ל. ולכן אנו צריכים לדעת שכל אחד מאיתנו משפיע ביודעים ובלא יודעים, וגודל האחריות שיש לנו בענין זה גדול ורב הוא מאד.

יעזור השי"ת שנכיר את גודל חשיבות ערכנו, וכוח השפעתנו ועי"כ נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

שנאמר (דברים ט ב) ובאהרן התאנף ה' מאד להשמידו ואתפלל גם בעד אהרן בעת ההוא. ומפרש רש"י, ובאהרן התאנף ה' - לפי ששמע לכם. להשמידו - זה כלוי בנים, וכן הוא אומר ואשמיד פרוי ממעל (עמוס ב ט). ואתפלל גם בעד אהרן - והועילה תפילתי לכפר מחצה, ומתו שנים ונשארו השנים.

והרי שאהרן נענש על אף שלא היה לו שום כוונה לעשות העגל, אדרבה, שעשה כל מה שלא ידו למנוע מכלל ישראל לעשות העגל ע"י כל מיני דחיות, ובכל זאת כיון שעל ידו נעשה העגל, נענש עליו והיה צריך להביא קרבן לכפר על מעשה העגל.

ונראה לומר שהשי"ת ציוה על אהרן חכהן להביא פר כקרבן הראשון בימי המילואים, להורות לו על תפקידו ככהן, ועל גודל כוח השפעתו ככהן, שבחטא העגל, הגם שלא היה כוונתו לעשות העגל, הא סוף כל סוף כיון שבהשפעתו נעשה העגל, הרי שהוא נצרך לכפרה, א"כ על אחת כמה וכמה בכוונתו להשפיע ככהן, כמה גדול כוחו.

רעוא דרעוין שב"ק תצוה תשפ"ב - עיה"ק טבריא תובב"א

וְאֵתָה תְצוּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ
אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כֶּתִית
לְמֵאֹר לְהַעֲלוֹת נֵר תָּמִיד (שמות כו
ב). וְעִשִׂית בְּגֵדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אַחִיךָ
לְכַבּוֹד וּלְתַפְאֶרֶת (שם כח ב).

הַקְשׁוּ הַמְּפֹרָשִׁים מַה עֵינֵי הַמִּצְוָה שֶׁל
הַדִּלְקַת הַנְּרוֹת לְכֹאֵן, כִּי עִיקַר
מְקוֹמָה אַחֵר עִשִׂית הַמִּשְׁכָּן וְהַנְּחֹת
הַמְּנוֹרָה.

וְנִרְאָה לֹמֵר עַל פִּי דְבָרֵי הָאוֹהֵב
יִשְׂרָאֵל (זכור) בְּבִיאֹר דְּבָרֵי
הִילְקוּטָא (רמז רפח) ר' בְּרַכְיָה בִּשְׁם ר'
אֲבָא בַר כְּהֵנָא אָמַר, כֹּל זְמַן שֹׁזְרְעוּ
שֶׁל עֵמֶלֶק בְּעוֹלָם כְּבִיכּוֹל הַכֶּנֶף מִכֶּסֶה
אֶת הַפְּנִים, אֲבָד זֶרְעוֹ שֶׁל עֵמֶלֶק מִן
הָעוֹלָם, אִין הַכֶּנֶף מִכֶּסֶה אֶת הַפְּנִים,
שְׁנֵאמַר (ישעיה ל ב) וְלֹא יִכְנֶף עוֹד
מוֹרֵיךְ. ר' לֹוֹי בִּשְׁם ר' חֲמַא בְּר' חֲנִינָא
אָמַר, כֹּל זְמַן שֹׁזְרְעוּ שֶׁל עֵמֶלֶק כְּבִיכּוֹל
אִין הֶשֶׁם שֶׁלֹם וְאִין הַכֶּסֶא שֶׁלֹם, אֲבָד
זֶרְעוֹ שֶׁל עֵמֶלֶק מִן הָעוֹלָם הֶשֶׁם שֶׁלֹם
וְהַכֶּסֶא שֶׁלֹם, שְׁנֵאמַר (תהלים ט ז-ח)
הָאוֹיֵב תִּמּוּ חֲרָבוֹת לְנֹצַח גּוֹ', אֲבָד
זָכְרָם הֵמָּה וְהוֹ' לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לְמִשְׁפַּט
כֶּסֶאוֹ. עַכ"ל הִילְקוּטָא.

וּמִבְּאֵר הָאוֹהֵב יִשְׂרָאֵל, דִּהְנָה כְּתִיב
(שם קד ב) עוֹטָה אֹר כְּשֶׁלְמָה.
כִּי כְשֶׁעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ הַקְּדוּם הָאֲחַדּוֹת

הַפְּשׁוּט ית' לְהַאֲצִיל וּלְבְרוֹא אֶת
הָעוֹלָמוֹת כְּדִי לְהִיטִיב לָהֶם וּלְפָרְסָם
טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ הַגְּדוֹל לְכֹל בְּאֵי הָעוֹלָם,
וְשִׁישִׁיגוּ לְדַעַת גְּדוֹל רּוֹמְמוֹתוֹ ית"ש
וּלְמַגְדֵּעַ דְּאִיהוּ רַב וְשִׁלֵּיט עֲקָרָא וּשְׂרָשָׁא
דְּכָל עֲלָמִין. אֲמַנָּם אִיךְ הוֹ' בְּאִפְשָׁרֵי
לְהִשִּׁיג שׁוֹם הַשְּׁגָה בְּעֲצֻמוֹתוֹ ית' אֲשֶׁר
לִית מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בִּיה כֹּלָל וְהוּא
מוֹשְׁלָל מִהַשְּׁגָה. וְלֹזָה לְאֲשֶׁר רִצּוֹן חִסְדּוֹ
הַגְּדוֹל לְהִיטִיב לְבְרוֹאוֹי, הַאֲצִיל כְּבִיכּוֹל
אוֹר בְּחִיר וְצַח וּמִצּוּחָצַח מֵהוֹד מַעְטָה
לְבוֹשׁוֹ כְּבִיכּוֹל. אֲשֶׁר עִי"ו יוֹכְלוּ
הָעוֹלָמוֹת לְהִשִּׁיג גְּדוּלְתּוֹ וְרּוֹמְמוֹתוֹ ית'
כֹּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדִרְיָתוֹ וּמַעֲלָתוֹ,
וְכֹל בְּאֵי עוֹלָם יִשִּׁיגוּ חִסְדּוֹ וְטוֹבוֹ הַגְּדוֹל
מִצַּד פְּעוּלוֹתָיו. וְזֵהוּ עוֹטָה אוֹר כְּשֶׁלְמָה.
זֵהוּ הָאוֹר בְּחִיר וְצַח נִקְרָא כְּבִיכּוֹל אוֹר
פְּנֵי שֶׁל הַקֶּב"ה הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא. וְזֵהוּ
סוֹד שֶׁם הַק' או"ר פְּנִיא"ל שֶׁהוּא אוֹר.
פְּנִי א"ל הוּא מִסְפָּר מְלִבּוֹ"ש גִּימ' שֶׁע"ה.

וְזֵה יוֹבֵן ג"כ פִּי הַפְּסוֹק (בְּרֵאשִׁית לֵב
לא) וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמְּקוֹם
פְּנִיאֵל כִּי רֵאִיתִי אֱלֹוִקִים פְּנִים אֵל פְּנִים
וְתִנְצַל נַפְשִׁי. כִּי שָׂרוּ שֶׁל עֵשׂוֹ כְּשֶׁאֲבַק
עִם יַעֲקֹב אֲבִינוֹ וְרִצָּה שִׁיתְּלַבֵּשׁ
בְּכוֹחוֹתָיו, וַיַּעֲקֹב אֲבִינוֹ יִשְׂרָאֵל מִלֵּאךְ
וַיּוֹכֵל לוֹ, וְהַעֲבִיר כֹּל הַמַּסְכִּים
הַמְּבַדִּילִים עַד שֶׁהֵאִיר לְעֲצֻמוֹ ע"י מִדְּתוֹ

מדת האמת, והמשיך הרחמים והחסדים הגדולים מאור פניו ית' על עצמו, וזהו ויקרא שם המקום פניאל כי ראיתי אלוקים פנים אל פנים בלי מסך המבדיל, ועי"ז ותנצל נפשי והבן.

והנה עמלק וזרעו הם קליפות גדולים מקור הקליפות והחיצונים. וכל זמן שהם בעולם הם נעשים ח"ו מסכים המבדילים לישראל בנייהם לאור פניו של הבורא בהוב"ש, וכביכול הכנף מכסה את האור פני אל ית', וזהו בסוד כי י"ד ע"ל כ"ס י"ה (שמות יז טז), כס הוא מלשון כיסוי, היינו כביכול שהיד שהוא בחי' כנ"ף מכסה ח"ו האור פנים שהם בבחי' י"ה וכנ"ל, ואז אין בני ישראל ניוונים כי אם מתמצית כנודע ולא מאור הפנים, וזהו שאמר ר' ברכיה כל זמן שזרעו של עמלק בעולם כביכול הכנף מכסה את הפנים, אבל במהרה בימינו כשיהיה אחריתו עדי אובד הוא וזרעו ימחו מן העולם, אז לא יכסה הכנף את הפנים, ויומשך השפעות טובות ישועות ונחמות וכל ברכאין קדישין ורחמים וחסדים מאור פניו ית' ממש על ידי מדת האמת בלי שום מסך המבדיל, ויופיע עלינו הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא רב טובו וחסדו הקדוש והגדול מבחינת י"ה בסוד אור הפנים וכנ"ל.

עוד כתב שם לכאר דברי ר' לוי בשם ר' חמא בר חנינא שאמר כל זמן שזרעו של עמלק בעולם כביכול אין השם שלם ואין הכסא שלם. דהנה כאשר בא אל האדם הישראלי הערה שכלית ורצונו ותשוקתו להיות אך ביראת ה' כל היום ומדבק עצמו ביראתו ית' ומקשר עצמו באהבתו ית' ומפלים מעגל דרכיו ועשיותיו שיהיו כולם בצדק ובמישרים יהלוך. אך עיקר העבדות הוא לטהר ולקדש כל דיבוריו וכל פעולותיו וכוחותיו ומחשבותיו שהם ד' בחינות, לייחד את כולם זה בזה עד מחשבה השכלית, ושיהיה הכל בלתי לה' לבדו בלי שום פניה אחרת.

ומבאר שם שבחינה זו הוא כנגד מה שמייחדים ומקשרים עולם האצילות עם העולמות של בריאה יצירה ועשייה. והנה עולם האצילות נקרא בבחינת שמו של הקב"ה. ועולם הבריאה נקרא בבחינת כסא. וכמו שכתוב (ישעיה מג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתו יצרתיו אף עשיתיו. בשמי ולכבודי היינו עולם האצילות. מלשון ר' יוחנן קרי למאני' מכבודותא (שבת קיג:), כביכול בסוד מלבו"ש בראתו יצרתיו אף עשיתיו. הם השלש עולמות בריאה יצירה

עשיה. ומחסדי השי"ת לבני ישראל עם קרובו הוא שע"י מעשיהם והתאמצותם בעבודת ה' ובקבלת עול מלכותו ית' באמת ובלב תמים. מסר השי"ת היכולת והכח בידם ליחד ולקשר כל עלמין עילאין קדישין עד רום שמי שמים העליונים וכנ"ל.

אמנם כל זמן שזרעו של עמלק בעולם הן הנה לחטאת מרי לבני ישראל, הוא השטן הוא היצה"ר שבלב האדם אשר בכל יום ויום תמיד ירדפנו במלחמה כבירה, ורצונו להטותו מדרך הטוב והישר ע"י אשר בכל עת יסיתנו אל התאוות הגשמיות. וכל זמן שזרעו של עמלק בעולם, אינם מניחים את בני ישראל לעסוק בתורת ה' תמימה ולהיות קשור בעבודתו ית"ש. ואז כביכול אין השם שלם ואין הכסא שלם וכנ"ל. כי אינם מניחים את בני ישראל ליחד עצמותם ואת מחשבתם ולקדש לה'. אבד זרעו של עמלק מן העולם, אז יהיו כל פרטי אישי ישראלי דבוקים בעבודת הכורא ית"ש בקשר אמיץ וביחוד אמיתי בשכליות קדושים ונפלאים, ואז יתיחדו ע"י מעשיהם כל העולמות הק'. ואז יהיה השם שלם והכסא שלם על דרך הנ"ל, עכתו"ד.

היוצא לנו מדבריו הק', שכשהקב"ה ברא את עולמו, ברא אותו

באופן של לבוש כדי שנוכל להשיג את גדולתו ורוממותו ית"ש, אולם עמלק משתמש עם מסך זו שהוא בעצם לטובתינו, לעשות ממנו מסך המבדיל שיבדיל ביננו להקב"ה. ענין הכסא הוא בחינה של מרכבה להשי"ת, שעל ידה נוכל להידבק להקב"ה, אמנם עמלק מהפך את הכסא לכס, שהוא ענין של כיסוי ומסך המבדיל. ועבודתינו הוא למחות את עמלק, שנבין שהכיסוי, הוא באמת לבוש שע"י נוכל להידבק להשי"ת.

ולפי דבריו יש לומר שזה הענין של הנרות, דהנה דרגת הקדושה שהיתה במשכן הוא מעל להשגתנו, ששם הופיע גדולתו ורוממותו ית"ש באופן מאוד נעלה, ובכדי שנוכל להשיג קדושה זו הלביש הקב"ה עצמו בתוך הנרות בבחינת 'עומה אור כשמלה', ולכן הסמיך ענינה של הנרות בפרשה זו לבגדי כהונה שהוא גם בחינה של הלבוש, שע"י נוכל להשיג קדושתו ורוממותו ית"ש.

וזה היה תפקידם של הכהנים בני אהרן, לקרב את היהודי לעבודתו ית"ש בהגיעו להקריב את קרבנו, והיה מקומות בעזרה שהיה אסור לישראל לבוא שמה, ורק ע"י עבודת הכהנים היה מתקרב לעבודתו ית"ש, וזה היה

מרמזו הבגדי כהונה שהוא לכבוד ולתפארת, בבחינת 'כל הנקרא בשמי ולכבודי', שהם הלבישו את כבודו של מי ששכן בבית זה, ועל ידם יוכל היהודי להתקרב לעבודתו ית"ש.

ואמר לי חתני הרב ברוך לייפער שליט"א שענין זה גם מרמזו כמה שאמרו במדרש (ב"ר כ"ג) בספר תורה של רבי מאיר היה כתוב כתנות עור עם א', דהיינו כתנות אור, וזה הבחינה של 'עומה אור כשלמה', שהקב"ה הלביש עצמו באור כדאמרן.

אנו מתקרבים לימי הפורים שאמרו חז"ל (מגילה ז:): מוחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור

המן לברוך מרדכי, וענינה של 'עד דלא ידע' הוא בחינת שער החמישים, שהוא דרגה מאוד נעלה בדביקות בבורא ית"ש, ולכן בפורים יש גם את הענין של הלבושים, כמו שנאמר (אסתר ח טו) 'ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועמרת זהב גדולה ותכריך בוץ וארגמן', שתכלית המלבוש הוא להלביש מלכותו ית"ש באופן שנוכל ע"י להידבק בה כדאמרן.

יעזור השי"ת שנוכה להשיג את גודל הקדושה שאנו יכולים לקבל בימים אלו, ושנוכה למחייית עמלק ואז יקויים בנו שיהיה השם שלם והכסא שלם בביאת גוא"צ בב"א.

רעוא דרעוין שב"ק תצוה - שבת זכור תשפ"ג

שב"ק פר' תרומה תשפ"ד

קידושא רבא בצפרא דשבתא

שמיחת הולדת הבת לידידנו הר"ד אנרהם ישעי' פרקל הי"ז
נכדת ידידנו הר"ח דבי פינחס פרקל הי"ז

הגאון רבי מאיר שפירא מלובלין
זצ"ל שאל פעם, מה גשתנו
הכרובים משאר הכלים שמעכב בהם
להיות רק מזהב. וביאר שהכרובים
מסמלים על תינוקות של בית רבן,
כמו שפירש רש"י שכרובים היה להם
דמות פרצוף תינוק, משום כך היה
מקומם על ארון הלוחות, כדי ללמדנו
שמוטלת עלינו חובה קדושה לחנך
את הילדים שלנו לתורה ולחיי תורה,
וכמו שמבואר בפסוק 'אל הכפורת
יהיו פני הכרובים', וכאשר מדובר
בתפקיד קדוש זה, נפשם של תשב"ר,
אי אפשר לצאת ידי חובה בקטנות,
בפרוטות של כסף נחושת, אלא יש
לרוממם ולגדלם ולהוציא מהם זהב
טהור דווקא.

לפי דבריו יש לבאר מה שנאמר 'אל
הכפורת יהיו פני הכרובים',

ועשית שנים כרובים זהב ונו'. והיו
הכרובים פורשי כנפים
למעלה סוככים ככנפיהם על הכפורת
ופניהם איש אל אחיו אל הכפורת
יהיו פני הכרובים (שמות כה יח, כ).

איתא במכילתא (משפטים), כל כלי
השרת במשכן ובמקדש מותר
היה לעשותם מכל מיני מתכות בזמן
שלא היה זהב, אולם הכרובים שעל
הארון היו צריכים תמיד להיעשות רק
מזהב טהור ואסור לעשותם מכל
מתכת אחרת.

רש"י מביא ענין זה על הפסוק 'לא
תעשון אתי אלהי כסף' (שמות
כג), שבא להזהיר על הכרובים, שאתה
עושה לעמוד אתי, שלא יהיו של כסף,
שאם שניתם לעשותם של כסף, הרי
הן לפני כאלהות.

פניהם איש אל אחיו, היסוד של חינוך זה הוא לפי ההתנהגות של ההורים, כשהם עושין רצונו של מקום ונוהגים כבוד זה בזה, אז יגדל הילד להיות בכחינת פניהם איש אל אחיו.

וזה יש לומר לבעל השמחה - אבי הבת, שאופן זה של חינוך ילדים, הוא מה שראה בבית אביו הר"ר פינחס הי"ו, וצאי לך בעקבי הצאן, ותזכה לראות רוב נחת ותענוג דקדושה.

יעזור השי"ת שזכה לגדלה לתורה לחופה ולמעשים טובים, ושכל המשפחות ירוו רוב נחת מכל יוצ"ח, ושזוכה כולנו לראות רוב נחת ותענוג מכל הצאצאים, עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

שהכרובים היו פניהם אל הארון, שהארון מסמל את התורה והקדושה, והיינו שצרכים לחנך הילדים בדרך התורה והמצוות.

הנה בגמרא (בבא בתרא צ"ט.) יש מחלוקת כיצד היו עומדים הכרובים, חד אמר פניהם איש אל אחיו, כמו שנאמר בפרשתן, וחד אמר פניהם לבית, כמו שנאמר (דברי הימים ב ג יג), ומבאר בגמרא, שבזמן שישראל עושין רצונו של מקום היה פניהם איש אל אחיו, ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום היה פניהם לבית.

ונראה לומר לפי דברי הגמרא, שכשאדם רוצה לחנך את ילדיו שיצטיינו במדות טובות, בכחינת

דעזא דרעזין

יתקשרו ויתחדו כל בחינות הקדושה עליונים ותחתונים.

בדגל מחנה אפרים מביא בשם זקינו הבעל שם טוב דברים דומים, כי באותיות קרש הוא אותיות קשר, והוא מרמז על האדם שהוא מקשר כל העולמות ומייחדם זה בזה.

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (שמות כה ב). ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים (שמות כו טו).

האור החיים הק' כתב שיש רמז בענין קרשי המשכן, שאין קרשים אלא קשרים, שבאמצעותו

סכווין ת"ל עומדים שעומדין לעולם ולעולמים. ומפרש רש"י, דרך גדילתן - העליון למעלה והתחתון למטה. שמא תאמר משנגזו אבד סיברן שלא ישוּבו עוד. ובטל סכווין - מה שאנו סוכין וצופין להן.

זקני הערוגת הבשם (ויקהל) כתב, על דרך מה שכתב זקני הרה"ק מראפשיץ זי"ע בזרע קודש על הפסוק 'בונה ירושלים ה'" (תהלים קמו ב), שכתוב 'בונה' לשון הוּוה ולא כתיב 'בנה' לשון עתיד, שהש"ת בונה בכל יום בנין ירושלים מתורה ומצוות ומעשים טובים של ישראל. וכתב בערוגת הבשם, שאי אפשר ליקח לבנין זה כי אם מעשים טובים שהם כולו זרע אמת. דבנין זה יהיה בנין עדי עד, והוא אינו נבנה אלא מדברי אמת, שהוא בחינת קושטא קאי.

ולפי דברים אלו מוכן למה היה צריכים לבנין המשכן הבחינה של אמת, לפי שבנין המשכן היה בנוי בעצי שיטים עומדים, וכמו שמבואר בגמרא שהיה עומד לעולם ולעולמים, ולכן היו מוכרחים לבנותו בבחינת אמת שהוא בחינת קושטא קאי.

הערוגת הבשם כתב עוד לכאור מה שכתוב 'הבריח התיכן בתוך

וממשיך שם זו"ל, ולכן צריך האדם לקשר עצמו ומחשבתו תמיד בבוראו, ועי"ז נתקשרו קודשא בריך הוא ושכינתיה, וכל העולמות מתקשרים ומתייחדים זה בזה, ואם חלילה הוא מקשר ומחבר עצמו אל השמות והכלי עולם שאין להם קיום, והם דברים שיש להם תכלית וסוף, זהו נקרא שמקושר בשקר ח"ו שהוא ג"כ אותיות קרש.

הבית אהרן מבאר הפסוק 'ויקחו לי תרומה', כשאדם רוצה לקיים בעצמו 'ויקחו לי', וכמו שמפרש רש"י, לי לשמי, דהיינו שהוא רוצה להתקרב להקב"ה, שהבורא ית"ש יהיה שוכן בתוכו, האופן להתקרב להש"ת הוא ע"י 'תרומה', שיפריש עצמו מכל עניני עולם הזה, ואח"כ יכול להתרומם ולהיות בבחינת משכן לבורא ית"ש, ומה הוא הדרך להגיע לבחינה זו, 'מאת כל איש אשר ידבנו לבו', 'מאת' הוא אותיות 'אמת', כשהאדם מתקרב להאמת, אז הוא מגיע למדרגת 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'.

איתא בגמרא (יומא עב.) מאי דכתיב 'עצי שטים עומדים', שעומדים דרך גדילתן, דבר אחר עומדים, שמעמידן את צפויין, דבר אחר עומדים, שמא תאמר אבד סברן ובטל

ונפלו ממדריגתן וכביכול נתפרדו מקוב"ה, לכן הוצרכו למשכן שעל ידה יהיה לקב"ה השראת השכינה, כי לולא חטאם בעגל היה השי"ת משרה שכינתו על כל אחד ואחד. יעקב אבינו נטע ארזים אלו במצרים שהיתה ערות הארץ, ובוזה עשה הכנה למשכן, שגם לאחר שחטאו בני ישראל בחטא העגל יהיה להם אפשרות להשיג הענין של השראת השכינה.

ויש להרחיב ולומר בענין זה, שבחינת אמת בבנין המשכן, הוא לקשר כל הענינים שבמשכן לבורא ית"ש, ולא לחבר עצמו אל השטותים והבלי עולם שאין להם קיום, וענין דומה לזה אנו מזכירים בנוסח של 'עלינו לשבח', 'שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה, שלא שם חלקנו כהם וגורלנו ככל המונם, שהם משתחווים להבל ולריק', 'ואנחנו כורעים ומשתחווים ומודים לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, שהוא נוטה שמים ויוסד הארץ וכו'', 'ככתוב בתורתו וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד'.

הנה עבודת היהודי הוא לקשר גם מה שיש 'על הארץ מתחת' עם

הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה' (שמות כו כח), על פי מה שמבואר בספרים הק' ש'אמת' הוא תוך, וראש, וסוף האותיות. והנה הבריה התיכון שבתוך הקרשים, איתא במדרש (בראשית רבה צד ד) שהיה מוכן להם אותו בריה מיעקב אבינו ע"ה, וידוע שמדתו 'אמת' כדכתיב (מיכה ז כ) 'תתן אמת ליעקב', וזה שאמר הכתוב 'והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה'.

ולפי דברים אלו יש לומר, דלכן היה צריכים שעשיית המשכן יהיה בבחינת אמת, דהלא ידועים דברי רש"י, שיעקב אבינו נטע ארזים במצרים, וכשמת צוה לבניו להעלותם עמם כשיצאו ממצרים, ואמר להם שעתיד הקב"ה לצוות אותן לעשות משכן במדבר מעצי שטים, ולכך היו מוכרחים לעשות המשכן בבחינת אמת, כמדתו של יעקב אבינו.

ויש לומר עוד, שבאמת לולי חטא העגל לא היה צריך להגיע למשכן להשראת השכינה, דכשהיו בני ישראל במעמד הר סיני וקיבלו את התורה פסקה זוהמתן ולא היו צריכים כלל למשכן יען כי הם היו במדריגה גבוהה יותר שראו אלוקותו ית"ש בכל הברואה, אך מאחר שחטאו בעגל

אמנם כל הדברים האלו ששימשו לעשיית המשכן, היו מהסוג הירוד של הצומח והחי, דהיינו הצומח היה מסוג שאינו למאכל האדם, כמו עצי שטים ופשתן. וגם סוג החי, לא היה מעצם החי, אלא מהצמר והעורות.

אולם בעבודת המשכן גופא כבר השתמשו בצומח והחי היותר גבוה, הקרבנות היה מעצם החי, גם הצומח היה מסוג שראוי לאכילה, המנחות היה מחטים ושעורים, הנסכים מייין, ועצי המערכה היו רגילין במרביות של תאנה (משניות תמיד ב ג), שהוא עץ פרי, ורש"י מביא טעם על פי אגדה (זבחים נח. ד"ה עצי תאנה יפין), דבשל תאנה היו רגילין, שבו היתה תקנה לאדם הראשון, כמו שנאמר (בראשית ג ז) 'ויעשו להם חגרות'.

יעזור השי"ת שיקוים בנו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, ע"י שנוכה להעלות הכל לבחינת הקדושה ולבורא ית"ש, עדי נוכה לבנין בית המקדש השלישי כביאת גוא"צ בב"א.

הבורא ית"ש. ויש לומר דלכן היו עצי שטים עומדים, כדי לרמוז ענין זה של התחברות השמים וארץ, בבחינת כי ה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת.

והנה כשנתבונן בדברים אלו שאמרנו, אנו רואים שעיקר העבודה בעשיית המשכן היתה כדי להעלות ולקשר כל עניני החומר ששימש לעשיית המשכן, לבחינת הקדושה ולבורא ית"ש. חלק מחומר זה ששימש לעשיית המשכן היה מהדומם, כמו זהב, כסף, ונחושת, ואבני שהם ואבני המילואים, וחלק היה מצומח, כמו עצי שטים, ויש שהיה פשתן, וחלק היה מהחי, כמו הנוצה של העזים, ותכלת וארגמן ותולעת שני שהיו מצמר, ועורות אילים מאדמים ועורות תחשים.

ויש לומר שלכן היה עושים את הכרובים של זהב בצורה של אדם, כדי לרמוז שצרכים להעלות הזהב שהוא דומם לדרגה של אדם.

שיחות קודש

סיום מסכת ברכות במסגרת שיעור העמוד היומי - דרשו
שעי"י המג"ש הרב אפרים פישד הי"ו
 מוצש"ק פר' תצוה תשפ"ד

תקנו לומר בסיום מסכת 'מודה אני לפניך ה' אלוקי ששמת חלקי מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקי מיושבי קרנות, שאנו משכימים והם משכימים, אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים, אנו עמלים והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר, אנו רצים והם רצים, אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת'. וצריך ביאור למה תקנו להזכיר בכל מעלה ומידה מה שאין כך אצל הרשעים להיפך, ולמה לא הזכיר רק את המעלות בלבד.

וחשבתי לומר בטעם נוסח זה שהוא להודות על אחת מחלקי השמחה שיש בסיום המסכת, שזה מורה על ההתגברות על היצר הרע, וכמו שידוע הראשי תיבות של הסמא"ל הוא ס'יום מ'סכתא א'ין ל'עשות הוא ס"מ. שהוא מתגבר ביותר על האדם שלא לסיים המסכתא שהתחיל ללמוד, וזה שמזכירים את ההיפך לרמז על כך שאם היה ח"ו מקשיב לקול היצר הרע ולא היה מסיים את המסכת אזי שהיה משכים לדברים בטלים והיה בוודאי מיושבי קרנות.

ושמעתי פעם להסביר מהו 'יושבי קרנות', שהם כאלו היושבים בקרן השלחן ולא בראשה ולא באמצע ולא בסוף, רמז אנשים שאין להם מקום ואינם לא לכאן ולא לכאן, וזה ברור שאי אפשר לסיים מסכתא אם לא עומדים בצורה חזקה עם שתי הרגליים על הקרקע באיתנות להשתתף

בשיעורים, וזה תלוי בהחלטה חזקה שהאדם מקבל על עצמו לסיים את המסכתא, ואם הוא לא יציב אלא יום אחד בא לשיעור ולמחר אינו מגיע, אדם כזה הוא יושב קרנות, ואדם כזה לעולם לא יסיים מסכתא.

ראיתי מביאים מההתפארת שלמה שאמר על יהודי אחד שהיה לומד במוצאי שבת ג' דפי גמרא ועוד היה מתאוה לממון, והמליץ עליו את הפסוק (שמות כז י) 'ווי העמודים וחשוקיהם כסף', כלומר שגם לאחר שלמד ו' עמודים בגמרא בכל זאת הוא חושק לכסף. והנה ברש"י פירש 'אך יודע אני שחשוק לשון חגורה', וכ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע היה אומר בשם הרה"ק רבי נפתל מראפשיץ זי"ע בנוסח לימים הנוראים 'ובכן תן פחדך' ובכן תן כבוד', שבזמן שיהודי חושב כל הזמן 'ובכן תן' שיתן לו הקב"ה ממון, הנה לכאורה היה בזה קטרוג על בני ישראל שבמקום לבקש על כבוד שמים הם מבקשים על ממון.

וביאר הרה"ק מראפשיץ זי"ע שאם יקחו ממון של ישראל ויסחטו אותם מה יצא מזה, הרי יצא מצוות ומעשים טובים וחינוך הילדים לעבודת ה', ואינם צריכים את הכסף לצורך תאוות העולם הזה.

והנה רש"י מפרש 'וחשוקיהם', שהוא לשון חגורה, שכך מצינו בפילגש בגבעה, ועמו צמד תמורים חבושים (שופטים יט י), תרגומו חשוקים. ויש לומר שהחגורה רומזת על ההפסק בין הלב לערוה, לרמז שבזמן שישראל לומדים תורה בבחינת 'ווי העמודים', אזי אף אם הם חושקים לכסף, עדיין יש חגורה באמצע לרמז על שהם יודעים מה לעשות עם הכסף, דהיינו להפסיק בין ההשתמשות בכסף באופן הנכון לרוחניות או לגשמיות.

ויעזור השי"ת שיזכו כל משתתפי השיעור להתחיל ולסיים עוד מסכתות אחרים, ושנזכה כולנו לשמחת עולם על ראשנו, בביאת משיח צדקנו בב"א.

תולדותיהם של צדיקים

עובדות וסיפורים על צדיקי הדורות
שיו"ד חל בשבוע הבעל"ט

הרה"ק רבי דוד מדינוב זי"ע
י"ט אדר תרל"ד

הלילה חל היו"ד קדישא של הרה"ק רבי דוד מדינוב זי"ע בנו של הרה"ק בעל בני יששכר זי"ע. מסופר שפעם נסע אל הרה"ק בעל שר שלום מבעלזא זי"ע, ואמר הרה"ק מבעלזא לרבנית שתכין מאכל מיוחד לאורח חשוב שעתיד להגיע, וכשבא לביתו של הרה"ק אמרה הרבנית לשר שלום: "ולמה לא אמרת לי שזהו רבי, ואני חשבת שהאורח הוא סתם יהודי חשוב, ואם הייתי יודעת אזי שהייתי מכינה סעודה שלמה", אמר לה השר שלום שתדע שרבי'ס יש הרבה, אבל יהודי יראי שמים יש מעט.

{סעודת מלוח מלכה מוצש"ק כי תשא תשפ"ב}

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל

כ' אדר א' תשנ"ה

השבוע חל גם היו"ד של הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל. ואני זכיתי להכירו מכמה פעמים שהגיע לבקר את כ"ק אאזמו"ר זי"ע, והם היו ידידים קרובים, משום שאביו של הגרש"ז המקובל הצדיק רבי חיים

לייב אויערבאך זצ"ל היה מגיע לבאסטאן לאסוף כסף עבור ישיבת שער השמים. ופעם היה הגרש"ז זקוק לרופא ממוחה ולכן נזקק לטובה מאת אאזמו"ר זי"ע, ולבסוף התברר שלא היה באמת נחוץ לסיוע מאת אאזמו"ר, אבל עדיין התעקש מפני שהיתה לו הו"א לבקש סיוע מאת אאזמו"ר, ולכן הגיע לבקרו לאות הכרת הטוב.

פעם אמר הגרש"ז זצ"ל שמעולם לא הלך לאסוף מעות אף שמצב הישיבה שתחת הנהגתו היתה במצב כלכלי דחוק, והטעים שהוא חושש שיתנו לו יותר מכפי יכולתם מפני כבודו, ופעם הגיע לפתחו סיפור קשה שהיו צריכים לאותו המקרה ממון רב, ואז לא היתה לו ברירה והוצרך לצאת ולדפק על פתחי נדיבים, ואז הגיע לביתו של עשיר גדול שהיה קמצן, וכמעט שלא הצליחו להוציא ממנו מעות לצרכי צדקה, וכשבא אליו הגרש"ז שמח אתו העשיר מאוד על הכבוד שנפל בחלקו לארח את הגרש"ז בביתו, וכשהתיישב הגרש"ז שאלו העשיר לרצונו ורש"ז סיפר על המקרה הטראגי והממון הרב שצריכים להצלת הנפשות.

בסיום דבריו המתין הגרש"ז שיוציא העשיר ממון לתת לו, ואז התחיל העשיר לתרץ את עצמו שאף שהוא הקשיב לפרטי הסיפור המצער עד למאוד, אבל בכל זאת אין באפשרותו לתת לו ממון לצדקה, התחיל רש"ז לספר עוד פעם את כל המעשה בכל פרטיה, אבל העשיר המשיך להתעקש שאינו יכול לתת לו מאום. וכך כמה פעמים אבל ללא הועיל.

אלא שלאחר כמה דקות פנה העשיר לרש"ז ואמר לו שישתכל על התמונה הגדול התלויה בקיר ממול, ואמר לרש"ז שהוא הולך לצאת מהסלון, ולאחר שהוא יוצא יזי רש"ז את התמונה ומאחוריה תתגלה כספת גדולה מלאה בכסף, ואז יקח משם כמה כסף שהוא רוצה, אלא שלא יספר לו אחר כך כמה כסף נטל משם. הלך רש"ז לכספת ולקח משם כסף כמה שהיה זקוק, ומאז אותה פגישה התחיל העשיר לחלק מעות לצדקה. וזה משום שרבי שלמה זלמן זצ"ל ברוב חכמתו הצליח לפתוח את לבו לצמיתות.

{סעודת מלוה מלכה מוצש"ק כי תשא תשפ"ב}

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר **צבי פישמן** הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו

הבה"ח החתן **דוד אלימלך** נ"י בשעתומו"צ למזל"ט

יזכו שהזיווג יעלה יפה, ויזכו לבנות בית נאמן בישראל
על אדני התורה והחסידות בנין עדי עד בקשר של קיימא
ויזכה לרזות רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח.

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר **יהושע קלפהולץ** הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו הכלה שתחי

בשעתומו"צ למזל"ט

יזכו שהזיווג יעלה יפה, ויזכו לבנות בית נאמן בישראל
על אדני התורה והחסידות בנין עדי עד בקשר של קיימא
ויזכה לרזות רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח.